

Dato: 4. december 2025
Enhed: HOF
Ref.: BOLMAD
Sagsnr.: 25/12446

REFERAT fra 6. møde i Overvågningsudvalget for Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogrammet 2021-2027 (EHFAF) afholdt torsdag den 4. december 2025

Mødedeltagere:

Deltager	Organisation	Rolle
Christian Vig Houe	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen	Formand
Maria Krohn Andersen	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Departementet	Medlem
Lars Kjellerup Larsen	Ministeriet for Grøn Trepert, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø	Medlem
Heidi B. Nielsen	By-, Land- og Kirkeministeriet, Plan- og Landdistriktsstyrelsen	Medlem
Roland Gregers Madsen	Dansk Akvakultur PO	Medlem
Semi Kilic	Marine Ingredients Denmark	Stedfortræder
Janne Sommer Nielsen	KL	Medlem
Thomas Jespersen	Danish Seafood Association	Medlem
Camilla Saager Steensig	Danmarks Fiskeriforening PO	Suppleant
Mette Florentin	Danmarks Pelagiske PO	Suppleant
Henrike Semmler	WWF	Medlem
Kaare Manniche Ebert	Dansk Sportsfiskerforbund	Suppleant
Flemming Kjærulf	Dansk Amatørfiskerforening	Medlem
Birte Brorson	Foreningen Netværk for Økologisk Akvakultur	Medlem
David Lange	Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO	Medlem
Anja Gadgård Boye	DTU Aqua	National Korrespondent
Paulina Bartoszewska	Europa-Kommissionen, DG MARE	Observatør
Katarzyna Plucinska	Europa-Kommissionen, DG MARE	Observatør
Sekretariat		
Bolette Madsen	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen	
Daniel Elbo Andersen	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen	
Alba Marie Fryd Yde Skoven	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen	

Afbud

Erhvervsministeriet, Søfartsstyrelsen
Erhvervsministeriet, Erhvervsstyrelsen
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Danmarks Fiskehandlere
Landdistrikternes Fællesråd
Danske Havne
3F
Fiskeriets Arbejdsmiljøråd

REFERAT

1. Velkomst ved formanden for Overvågningsudvalget, Christian Vig Houe

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bød velkommen til det sjette møde i Overvågningsudvalget for EHFAF-programmet.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bød velkommen til Adam Dyrvig Tatt og Morten Rosenvold Villadsen fra Danmarks Naturfredningsforening, der er ny medlemsorganisation i Overvågningsudvalget.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om, at Danske Regioner har valgt at udgå fra Overvågningsudvalget.

2. Godkendelse af dagsorden

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen præsenterede dagsordenen.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen inviterede medlemmerne til at byde ind med punkter til evt. Der blev ikke føjet punkter til evt.

Udvalget godkendte dagsordenen.

3. Status for EHFAF-program og åbning af tilskudsordninger

3.1 Til orientering: Status for åbning af ordninger og tilsagn

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om status for åbning af tilskudsordninger og tilsagn i programperioden. I den første del af programperioden fra 2021-2025 er der på tværs af 13 ordninger givet tilsagn for 1,2 mia. kr., og der er udbetalt 0,5 mia. kr. For de 13 ordninger er der givet tilsagn over en årrække og med varierende projektperioder, hvorved forvaltningsmyndigheden forventer flere store udbetalinger i 2026 og 2027, herunder særlig for vandløbsrestaurering, hvor gennemførelsesprojekter har en lang projektperiode.

Kommissionen lykønskede forvaltningsmyndigheden med fremdriften i implementeringen på trods af forsinkelsen af den politiske aftale om fordelingen af midler i 2025-2027. Det har betydet, at Danmark har kunne undgå frigørelse af midler (decommitment) grundet manglende overholdelse af N+3-kravet ved udgangen af 2025. Kommissionen understregede desuden, at de ser frem til yderligere fremdrift, da de manglende politiske beslutninger tidligere og de efterfølgende forsinkelser udgør en risiko for implementeringen af EHFAF.

Kommissionen anerkendte de opdaterede oplysninger om fremdriften for programmet, herunder særligt fremdriften i udbetalingerne, da denne var meget forsinket for nogle specifikke målsætninger.

4. Til orientering: "En ny kurs for dansk fiskeri" – den politiske aftale for sidste del af programmet

4.1 Orientering om indsatser i den politiske aftale

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om at den politiske aftale "En ny kurs for dansk fiskeri" blev præsenteret den 2. juli 2025. Aftalen indeholder bl.a. en række initiativer, der skal finansieres af EHFAF i resten af programperioden. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen gav ordet til Departementet for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Departementet for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri orienterede om den politiske aftale, der har været længe undervejs. Det startede med udmøntningen af midlerne fra Brexittilpasningsreserven (BAR), hvor der blev afsat midler til at nedsætte en fiskerikommission, der i 2023 præsenterede en rapport med anbefalinger om fremtidens fiskeri, som har dannet grundlag for den politiske aftale.

Departementet oplyste, at aftalen udover midlerne fra EHFAF i 2025-2027, også bygger på andre finansieringskilder, herunder midler fra Grøn Skattereform og Havplanen. Konkret indeholder den politiske aftale i alt 37 initiativer, der skal implementeres i de kommende år.

Departementet fremhævede nogle af de større elementer i aftalen, herunder indførelsen af en forbudszone mod bundsløbende redskaber, refusion for CO₂-afgiften i 2025 og midler til at understøtte den grønne omstilling. Herudover nævnte departementet en række andre indsatser, der udgør mere klassiske tilskudsordninger, bl.a. ophugningsstøtte, redskabsudvikling og test af semi-pelagiske trawldøre.

Slutteligt oplyste departementet, at de sammen med Landbrugs- og Fiskeristyrelsen udfærdiger en plan for implementeringen med det hensyn, at midlerne skal komme ud og virke hurtigt, samt hensynet til processer, hvor nogle initiativer skal forbi EU-Kommissionen.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen takkede for præsentationen.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte om fordelingen af de 90 mio. kr. i aftalen til grønne indsatser, herunder fordelingen mellem forskellige typer af omstilling og redskabsudvikling. Danmarks Naturfredningsforening opfordrede til, at midlerne målrettes projekter, der dokumenterbart reducerer fysisk påvirkning af havbunden. Herunder nævnte Danmarks Naturfredningsforening, at de ikke ser semi-pelagiske trawldøre som reelt skånsomme, hvorfor midlerne ikke bør gå til det. Danmarks Naturfredningsforening efterspurgte desuden indsigt i fordelingen af midlerne.

Departementet for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri oplyste, at det endnu ikke er besluttet hvordan midlerne til grøn omstilling skal udmøntes. Der er et oplæg under udarbejdelse, hvorefter aftalekredsen skal drøfte mulighederne. Ift. semi-pelagiske trawl oplyste departementet, at det politisk er besluttet at indføre en trawl-fri zone og samtidig et område til afprøvning af semi-pelagiske trawldøre, da der er anerkendt et potentiale i redskaberne.

Danish Seafood Association spurgte om hvilke overvejelser der har været om konsekvenserne af forbuddet mod bundslæbende redskaber for muslingeindustrien og jomfruhummerindustrien samt hvornår ændringerne forventes implementeret.

Ift. pkt. 8 i aftalen (*Støtte til erhvervet samt kommuner berørt af forbud mod bundslæbende redskaber*) spurgte Danish Seafood Association, hvorfor det skal være de minimis-støtte, når der er mulighed for investeringsstøtte i EHFAF samt hvorfor visse kommuner er fremhævet i aftalen frem for andre. Ift. pkt. 25 i aftalen (*Udarbejdelse og gennemførelse af produktions- og afsætningsplaner samt produktudvikling og innovation i forarbejdningsindustrien*) spurgte Danish Seafood Association hvordan støtten til produktudvikling og innovation i forarbejdningsindustrien indrettes.

Generelt spurgte Danish Seafood Association hvordan aftaleøkonomien er beregnet, samt hvordan refusionen af CO₂-afgiften finansieres, da der ikke kan anvendes EHFAF-midler til dette. Danish Seafood Association efterspurgt slutteligt et rensat budget, som udelukkende indeholder EHFAF-midlerne.

Departementet for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri oplyste ift. konsekvenserne ved forbuddet mod bundslæbende redskaber, at man i aftalen har set på hvilke konsekvenser, som den trawl-fri zone må have for industrierne. Det forventes, at implementeringen af den trawl-fri zone vil tage et stykke tid, da den skal forhandles med berørte medlemsstater og EU-Kommissionen.

Departementet oplyste, at det er politisk besluttet at anvende de minimis-støtte til visse indsatser i aftalen, bl.a. til ålefiskeri og stenbiderfiskeri. Ift. støtten til kommunerne understregede departementet, at der ikke i aftalen er udelukket andre kommuner, som også kan være berørt af den trawl-fri zone. Ift. midlerne til Produktions- og afsætningsplaner oplyste departementet, at den eksisterende pulje kunne genåbne i 2025 med henblik på at få midlerne ud og virke. I 2026 og 2027 vil forvaltningsmyndigheden inkorporere et yderligere hensyn til forarbejdning.

Ift. aftaleøkonomien understregede departementet, at denne er politisk forhandlet og fremhævede, at den politiske aftale bygger på flere finansieringskilder udover EHFAF-midlerne. Departementet bekræftede, at refusionen af CO₂-afgiften ikke kan finansieres af EHFAF, men den finansieres af midler fra aftalen om Grøn Skattereform samt yderligere andre midler.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen supplerede med, at forvaltningsmyndigheden er ved at undersøge hvorledes midlerne til Produktions- og afsætningsplaner skal udmøntes i 2026. Ift. budgettet for EHFAF-midlerne, er dette ikke muligt endnu, bl.a. fordi midlerne til grøn omstilling ikke udelukkende vil være EHFAF-midler. Overvågningsudvalget vil se dette i forbindelse med programændringen.

Danish Seafood Association konstaterede, at det planlagte forbud vil have store konsekvenser, særligt for muslingefiskere og jomfruhummerfiskere. De virksomheder, der beskæftiger sig med disse fiskerier, er højt specialiserede virksomheder, der har skabt mange arbejdspladser, hvorfor Danish Seafood Association foreslår, at midlerne i aftalen bør kompensere de pågældende erhverv. Hertil foreslog Danish Seafood

Association at genåbne en tidligere EHFF-ordning til innovation i forarbejdningsindustrien samt en ordning til afsætningsfremme.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen takkede for bemærkningerne.

Kommissionen lykønskede de danske myndigheder for en succesfuld indgåelse af den nye politiske aftale for fiskeri i 2025 – 2027. Kommissionen understregede, at dens rolle er at overvåge implementeringen af EHFAF og udtrykte bekymring om at prioriteringen af nationale tilskudsordninger kan resultere i yderligere forsinkelser i implementeringen af EHFAF. Det vil være ugunstigt for sektoren og kan føre til færre midler i fremtiden. Kommissionen opfordrede til fornuftig planlægning af handlinger og vægte politiske prioriteter frem for en efficient implementering af EU-midlerne, da dette også kan have en politisk indvirkning. Ydermere udtrykte Kommissionen bekymring omkring de kommende organisatoriske ændringer i forvaltningsmyndigheden for EHFAF, særligt da disse falder sammen med implementeringen af nye initiativer i det nationale budget, og pointerede, at organisationsændringerne udgør en alvorlig risiko for en fremtidig rettidig implementering af den anden del af programmet.

Kommissionen gjorde forvaltningsmyndigheden opmærksom på behovet over kontinuerlig overvågning af risici for at undgå at miste midler. Yderligere opfordrede Kommissionen forvaltningsmyndigheden til at påbegynde lanceringen af nye ansøgningsrunder snarest muligt og inddrage Kommissionen i ændringen af EHFAF-programmet for at undgå unødvendige forsinkelser.

WWF bakkede om Danmarks Naturfredningsforenings bemærkning om semi-pelagiske trawl og spurgte ind til, hvad Kommissionens holdning til disse er.

Kommissionen svarede, at repræsentanten på mødet ikke har kompetencer inden for området, og at det er en anden enhed, der håndterer de spørgsmål, som der kan blive konsulteret. Hovedreglen er dog, at alt, der ikke er kompatibelt med den fælles fiskeripolitik (CFP) og prioriteterne i EHFAF kan ikke blive støttet.

Dansk Sportsfiskerforbund spurgte, om hvorvidt midlerne til indsatser mod skarv kunne blive brugt til overvågning af bestanden i stedet for forskning.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bemærkede, at det endnu var for tidligt til at svare på spørgsmålet.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte ift. kravet om fuldt dokumenteret fiskeri og den frivillige kameraordning, hvor ansatte i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen kontrollerer videoerne fra kameraerne, om det ville være muligt at benytte midler i aftalen til at udvikle en AI model til at understøtte fiskerikontrollen.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen svarede, at det er relevant at se på, hvordan der arbejdes med fuldt dokumenteret fiskeri. Den manuelle kontrol er ressourcekrævende, men det betyder ikke, at kontrollen er dårlig.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen takkede departementet for præsentationen, der viste, hvor omfattende aftalen er, og at der er mange initiativer, der skal arbejdes videre med.

4.2 Orientering om implementeringen af EHFAF-indsatser i aftalen

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om implementeringen af de initiativer i den politiske aftale, der forventes finansieret af EHFAF i 2026. Forvaltningsmyndigheden oplyste, at der er lavet en implementeringsplan for aftalen, men at der kan ske ændringer løbende. Sideløbende med de kommende EHFAF-ordninger vil der også være nationale ordninger, der skal udmøntes, herunder refusionen af CO₂-afgiften og en række mindre indsatser. Forvaltningsmyndigheden fremhævede, at den skal bruge kapacitet til begge dele.

Forvaltningsmyndigheden oplyste, at tre tilskudsordninger til forordningsbestemte myndighedsopgaver – Dataindsamling, Vandløbsrestaurering og Udsætning af åleyngel – forventes åbnet i februar 2026. Derudover genåbnes ordningerne til Produktions- og afsætningsplaner, Fiskerikontrol, Marin Viden og Maritim Viden senere på året.

Forvaltningsmyndigheden forventede at opsætte en helt ny ordning til ophugningsstøtte for muslingefiskere i Limfjorden, som forvaltningsmyndigheden forventer at åbne i 4. kvartal 2026. Ordningen vil kræve en ændring af EHFAF-programmet, hvilket har betydning for hvornår ordningen kan åbne. Forvaltningsmyndigheden forventer at udarbejde programændringen i løbet af 1. halvår 2026, hvor forslaget til ændringen som en del af processen sendes til Overvågningsudvalgets eventuelle bemærkninger.

Forvaltningsmyndigheden orienterede om, at der er blevet meldt en række kommende organisationsændringer ud, herunder en fusionering med Fødevarestyrelsen pr. 1. januar 2026 og en udflytning af 50 årsværk til Aalborg, herunder medarbejdere fra kontoret Hav- og Fiskeritilskud, der varetager udmøntningen af EHFAF-midlerne. Disse ændringer kan ligeledes få betydning for udmøntningen af EHFAF-programmet og den politiske aftale.

Kommissionen udtrykte bekymring om, at situationen med mange risici kan have betydning for den danske udmøntning af EHFAF. Herunder fremhævede Kommissionen potentiel manglende kontinuitet og opfordrede forvaltningsmyndigheden til proaktivt at mitigere risici for at sikre kontinuitet og en ordentlig overlevering i tilfælde af personaleudskiftninger med henblik på at undgå tab af historisk viden, da dette kunne føre til yderligere forsinkelser og i sidste ende, at Danmark mister midler.

Landbrugs og Fiskeristyrelsen var enige i, at risikostyring er vigtigt i den kommende tid.

DTU Aqua fremhævede puljen til Dataindsamling i 2026 og bemærkede, at dette er en opgave uddelegeret til DTU Aqua, men at puljen ikke er tilstrækkelig til at gennemføre arbejdsprogrammet for dataindsamling. DTU Aqua opfordrede til, at puljen øges for at sikre, at data reelt bliver indsamlet.

DTU Aqua bemærkede desuden, at oversigten på mødet udelukkende viste EHFAF-finansierede initiativer, og spurgte ind til prioriteringen af nationale ordninger, og hvorvidt de manglende ordninger var et udtryk for, at fokus primært er på de nationale ordninger.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen noterede sig bemærkningen om underfinansiering af dataindsamling og bemærkede, at der i tilfælde af annulleringer kan være genbesøg af fordelingen, men for nu ligger den fast.

Ift. at planen viser EHFAF-ordninger svarede forvaltningsmyndigheden, at planen som bemærket kun viser EHFAF-ordninger, men at forvaltningsmyndigheden også skal bruge kapacitet på nationale ordninger, herunder også ordninger, der er politisk højt prioriteret. De nationale ordninger fremgår ikke af oversigten, da Overvågningsudvalget kun følger EHFAF.

Danish Seafood Association spurgte ift. Produktions- og afsætningsplaner, om åbningen i 2026 er den eksisterende model, eller om puljen også inkluderede midlerne til forarbejdning.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at puljen til Produktions- og Afsætningsplaner er inklusive midler til forarbejdning.

Foreningen Skånsomt Kystfiskeri PO bemærkede, at de repræsenterer småskala fiskere i hele Danmark, svarende til cirka 20 pct. af de aktive fiskere, men at producentorganisationen modtager under 10 pct. af midlerne til Produktions- og afsætningsplaner. Producentorganisationen bemærkede, at der med indførelsen af kvoter skete en forskydning af fiskeriet, og at organisationen repræsenterer de fiskere, der tjener mindst. Producentorganisationen opfordrede til at kigge på fordelingen af midlerne.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen noterede bemærkningerne.

5. Til orientering og drøftelse: Status på programgennemførelsen af EHFAF

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen gennemgik en opdateret version af de udsendte bilag 2-6 om programfremdriften.

Bilag 2.a: Status på programgennemførelse: Finansiell fremdrift ift. programrammen

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om, at 57 pct. af programrammen er givet som tilsagn, hvoraf 44 pct. allerede er udbetalt. Siden seneste møde i Overvågningsudvalget er det udbetalte beløb steget til over en halv mia. kr., hvilket er en stigning på 33 pct. Det er et udtryk for, at flere projekter bliver afsluttet, og der forventes også mange udbetalinger i 2026 og 2027.

Bilag 2.b.: Status på programgennemførelse: Finansiell fremdrift pr. målsætning

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om, at visualiseringen af fremdrift pr. målsætning afspejler den første del af programperioden. I forbindelse med programændringen vil der forventelig blive tilføjet en ny specifik målsætning – 1.3 *Fremme af tilpasningen af fiskerikapaciteten til fiskerimulighederne*. Den resterende ramme for resten af programperioden er på 125 mio. EUR.

En del tilsagn er endnu ikke udbetalt, herunder særligt under specifik målsætning 1.6. *Bidrag til beskyttelse og genopretning af akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer* og specifik målsætning 2.1. *Fremme bæredygtige akvakulturaktiviteter*.

Forvaltningsmyndigheden opfordrede til, at der anmodes om udbetaling så snart projektet er afsluttet, da det hjælper sagsbehandlingen, at udbetalingsanmodningerne spredes ud, samtidig med at det giver styrelsen et bedre overblik over fremdriften.

Forvaltningsmyndigheden oplyste, at fordelingen af midler på specifikke målsætninger vil blive justeret i henhold til den politiske aftale som en del af programændringen, herunder også grundet tilføjelsen af målsætning 1.3. Overvågningsudvalget høres som en del af processen.

Bilag 3: Finansiell fremdrift pr. ordning

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at der er en generelt høj udbetaling, herunder særligt for målsætning 1.4 *Fremme af effektiv fiskerikontrol og -håndhævelse*, hvor Dataindsamling også indgår. Særligt for Investeringer i kystfiskeri modtager forvaltningsmyndigheden nu anmodninger om udbetaling. Det forventes, at en del projekter om Grøn Omstilling Fiskeri og Grøn Omstilling Akvakultur vil blive afsluttet i 2026, hvorfor det forventes at den gode udvikling fortsætter og målsætning 2.1 vil se en bedre fremdrift ift. udbetalinger.

Bilag 4: Opfyldelse af n+3 kravet

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at N+3 er et krav i forordningen til finansieringsplanen, hvor midlerne skal være udbetalt senest tre år efter forvaltningsmyndigheden har fået finansieringen. I 2025 er kravet på 39 mio. EUR, og forvaltningsmyndigheden oplyser, at den har hjemtaget mere end kravet, hvilket er med til at udfylde krave for 2026.

Forvaltningsmyndigheden oplyste, at der for 2026 forventes en lille manko på ca. 0,1 mio. EUR, hvilket betyder, at hvis mange projekter bliver forsinket eller annulleret, så kan forvaltningsmyndigheden ikke opfylde kravet, hvorved pengene, der ikke nås hjemtaget vil udgå af programmet. Forvaltningsmyndigheden gør, hvad den kan for at udfylde kravet i 2026, men det er først i de senere år, at midlerne i den politiske aftale vil blive udbetalt.

Bilag 5: Status for mål om antal tilsagn og anvendt ramme (outputindikatorer)

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at der i forbindelse med udarbejdelsen af programmet er fastsat et mål om i alt 1.563 tilsagn for hele programmet, hvoraf 31 pct. er givet ved udgangen af 2025. Forvaltningsmyndigheden forventer ikke at nå målet, der vil blive revurderet i forbindelse med programændringen. Forvaltningsmyndigheden fremhævede, at selv om man ikke forventede at nå målet om antal tilsagn, var den finansielle fremdrift meget positiv, og selv om under 1/3 af målet for antal tilsagn var nået, så var over halvdelen af den finansielle ramme givet i tilsagn, hvilket er udtryk for, at der gives færre men større tilsagn end forventet i 2021. Visse ordninger har dog fortsat små tilsagn, navnlig Investeringer i Kystfiskeri.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at Kommissionen under årsmøde for 2025 også var blevet orienteret om dette.

Bilag 6: Status for resultatindikatorer

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at for hver specifik målsætning er der valgt nogle resultatindikatorer, hvor ansøgerne, når de søger tilskud, skal angive det forventede resultat af projektet. Den fremviste slide 16 viste, at estimerne fra 2021 for flere af resultatindikatorerne ikke står mål med virkeligheden. For de fleste indikatorer, er opfyldelsen ved udgangen af 2025 enten markant over eller markant under målværdien for hele programmet. For nogle resultatindikatorer vil det være relevant at justere dem i forbindelse med programændringen, da opgørelsesmetoden har ændret sig siden, programmet blev udarbejdet.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at selv om den akkumulerede målopfyldelse ikke stod mål med virkeligheden, så er resultatindikatorerne et vigtigt redskab ift. arbejdet med de enkelte projekter.

Kommissionen anerkendte den generelt gode finansielle fremdrift af det danske EHFAF-program (56 pct.) og bekræftede, at Danmark ligger langt over EU gennemsnittet på 38 pct. Hvor der tidligere har været stor forskel

på tilsagn og udbetalinger, er forskellen ved at blive mindre, også selvom der for visse specifikke målsætning fortsat udestår mange udbetalinger, specifik under den specifikke målsætning 1.1. Men der er stor fremdrift siden seneste møde i Overvågningsudvalget og den seneste afrapportering til Kommissionen. Kommissionen roste forvaltningsmyndigheden for indsatserne, der sikrer implementeringen, hvor visse ordninger kunne genåbne før indgåelsen af den politiske aftale, hvorved Danmark undgår den automatiske frigørelse af midler (decommitment) i 2025. Derimod ser situationen i 2026 mindre optimistisk ud, særligt grundet afhængigheden af, at store flerårige projekter indsender udbetalingsanmodninger. Kommissionen opfordrede forvaltningsmyndigheden til at overvåge situationen tæt og foretage mitigerende handlinger hvor nødvendigt/muligt, og at medlemmerne af overvågningsudvalget opfordrer støttemodtagerne til at indsende deres udbetalingsanmodninger rettidigt så Danmark ikke midler.

Ift. resultatindikatorer påpegede Kommissionen, at situationen generelt er god og at nogle indikatorer er forbedret. Dertil vil nogle af indikatorerne med specifikke problemstillinger blive drøftet når programændringen udarbejdes.

Danish Seafood Association spurgte, hvornår støtten til erhverv samt kommuner berørt af den trawl-fri zone forventes udmøntet.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen svarede, at indsatsen ikke forventes finansieres af EHFAF i 2026. Det forventes, at det vil være en national ordning.

Kommissionen understregede vigtigheden i at offentliggøre informationer om kommende ansøgningsrunder i god tid for at give mere klarhed for sektoren og muligt støttemodtagere og give dem mulighed for bedre at kunne forberede projekter af høj kvalitet og planlægge deres ressourcer så præcist som muligt og så snart det er muligt. Det er vigtigt at sikre synlighed i det henseende.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen noterede Kommissionens bemærkning.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte, hvorvidt forvaltningsmyndigheden har kontrolpligt til at efterse resultatindikatorerne, og om ekstern revision også kan holde øje med det.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at der er udpeget en revisionsmyndighed for programmet, som har ophæng i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Derudover fører EU også revision. Fokuset for revisionen er dog på procedurer og regelsættet, mens der ikke har været fokus på indikatorerne. Resultatindikatorerne anvendes i nogen grad ved kontrol af enkelte projekter, men de akkumulerede værdier har ikke stor interesse for revision.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte ind til den praktiske kontrol af projekter i tilfælde hvor en ansøger skriver hvad pengene er gået til, men indikatorerne viser noget andet.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at der er flere led i projekterne, herunder den projektbeskrivelse som ansøgerne skal udfylde. Forvaltningsmyndigheden påser ved projektet afslutning, at støttemodtager har gennemført projektet i henhold til tilsagnet. I praksis sker det ved, at en støttemodtager udfylder en ny projektbeskrivelse i forbindelse med anmodning om udbetaling, hvorefter forvaltningsmyndigheden påser, at projekterne har opfyldt reglerne og formålet med projektet. For en andel af sagerne gennemføres der desuden fysisk kontrol. Overordnet set er indikatorerne ikke det afgørende for udbetaling, da det lægges større vægt på

bl.a. projektbeskrivelserne og dokumentationen. Forvaltningsmyndigheden understregede, at der ikke godtgøres udgifter, som ikke er afholdt i henhold til tilsagnet.

Ift. data oplyste forvaltningsmyndigheden, at den 5 gange årlig verificerer data i forbindelse med afrapportering til EU. I den forbindelse er der løbende drøftelser med Kommissionen om data, herunder med henblik på at undgå dobbelttælling.

6. Til orientering: Den kommende resultatevaluering af EHFAF

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at Pluss Leadership i henhold til den godkendte evalueringsplan for EHFAF-programmet har igangsat arbejdet med resultatevalueringen, der har til formål at undersøge opnåelsen af målværdier, herunder de opnåede direkte og øjeblikkelige resultater for støttemodtager. Dataindsamlingen pågår, hvor der er blevet set på de midtvejsevalueringer, som støttemodtagerne har indsendt. Der udsendes snarligt et spørgeskema til støttemodtagere med afsluttede projekter. Der planlægges yderligere spørgeskemarunder i hhv. foråret og efteråret 2026, hvorefter den endelige evalueringsrapport forventes at foreligge i foråret 2027.

7. Til orientering: Opfyldelse af grundforudsætninger

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om opfyldelsen af de fire horisontale grundforudsætninger: 1) Effektive mekanismer til overvågning af markedet for offentlige udbud, 2) Redskaber og kapacitet til effektiv anvendelse af statsstøttereglerne, 3) Effektiv gennemførelse og anvendelse af EU's charter om grundlæggende rettigheder og 4) Gennemførelse og anvendelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. De horisontale grundforudsætninger er et fast punkt på møderne i Overvågningsudvalget.

Forvaltningsmyndigheden orienterede om, at den i forbindelse med EHFAF-programændringen vil have fokus på at iværksætte og forankre relevante foranstaltninger, der sikrer en fortsat opfyldelse af grundforudsætningerne. Herunder vil forvaltningsmyndigheden ajourføre arbejds papiret vedr. opfyldelse af grundforudsætningerne i løbet af 2026, hvilket forelægges Overvågningsudvalget inden udgangen af 2026.

Forvaltningsmyndigheden oplyste, at der siden mødet i Overvågningsudvalget den 3. juni 2025 ikke har modtaget eller behandlet overtrædelser eller klager over brud på charteret eller handicapkonventionen.

Kommissionen takkede for informationen og understregede vigtigheden i fortsat opfyldelse af de horisontale grundforudsætninger igennem programperioden og medlemsstaternes juridiske forpligtelse til at oplyse Overvågningsudvalget og Kommissionen i det tilfælde, at der opstår problemer.

8. Til orientering og drøftelse: Kommunikation

9.1 Opfølgning på temadrøftelsen om synliggørelse ved mødet den 3. juni.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om outputtet fra temadrøftelsen ved seneste møde i Overvågningsudvalget (slide 21), herunder om hvordan outputtet fra temadrøftelsen på mødet i Overvågningsudvalget er blevet anvendt. Formålet med temadrøftelsen var hvordan tydelige kriterier og øget fokus på mission og effekt i ansøgninger giver bedre mulighed for at dokumentere værdi og resultater.

Forvaltningsmyndigheden orienterede om, at outputtet er blevet præsenteret på et teammøde. Konkret har forvaltningsmyndigheden afsøgt mulighederne for at justere ansøgningsskemaet i TAS, mens outputtet også vil indgå som en del af opsætning af nye ordninger i forbindelse med implementeringen af den politiske aftale.

9.2 Status på kommunikationshandlingsplan for 2025 og ny plan for 2026

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om gennemførelsen af kommunikationshandlingsplanen for 2025 samt om den nye plan for 2026. I 2025 har forvaltningsmyndigheden nået målene for 5 af de 11 Key Performance Indicators (KPI), der var fastlagt, navnlig antal abonnenter på nyhedskategorien EU-programmer, antal følgere på instagram og LinkedIn, antal besøgende på vores stand på DanFish samt opslag på Instagram. For fire KPI har resultatet været under forventningen, mens man er langt fra målet for tre KPI'er, hvilket bl.a. skyldes de begrænsede muligheder for at åbne nye ordninger på grund af den politiske aftale samt at de ordninger, der åbnede, typisk søges af erfarne ansøgere.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om planlagte kommunikationsaktiviteter i 2026, herunder den planlagte deltagelse ved Naturmødet i Hirtshals den 28. – 30. maj 2026, hvor der forberedes en række interaktive aktiviteter. Derudover vil der være fokus på at synliggøre projekter på hjemmesiden, herunder også i forbindelse med overgangen til den fælles hjemmeside for den fusionerede Styrelse for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Kommissionen anerkendte forvaltningsmyndighedens kommunikationsaktiviteter og -resultater og understregede, at kommunikation og synlighed er vigtigt, herunder for at vise den indvirkning, som Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfonden har, herunder for at sikre finansiering fremadrettet og øge bevidstheden hos interessenter om hvad fonden gør og hvorfor den er nødvendig.

DTU Aqua orienterede, at de i forbindelse med deres projekter har intensiveret kommunikationen af midlerne på egen hjemmeside, bl.a. ved at udarbejde DTU Aqua-rapporter, der kan offentliggøres. Derudover findes der på hjemmesiden en kalenderfunktion der viser, hvornår DTU Aquas skibe er på togt, og der udgives togtrapper. DTU Aqua opfordrede udvalget til at følge med i kommunikationen af deres projekter.

9. Temadrøftelse: Partnerskaber for udmøntning

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen introducerede en temadrøftelse om at anvende partnerskaber med flere fagligheder til forbindelse med implementeringen af EHFAF og den politiske aftale, der skal sikre robuste løsninger til erhvervet. Temadrøftelsen blev gennemført i seks grupper.

Gruppe 1 fremhævede, at partnerskab er vigtigt i projektgennemførelsen, men også i forberedelsen. I praksis kan partnerskaber arrangeres som workshops og gå-hjem-møder hvor NGO'er, forskere eller andre relevante kunne give oplæg. Gruppen fremhævede udfordringer med lang godkendelses for nye redskaber i EU, som spænder ben for at løsninger når erhvervet, ligesom at der kan være barrierer ift. at dele data fra projekterne. Der skal desuden være opmærksomhed på habilitet i anvendelsen af partnerskaber, så deltagere ikke blive udelukket fra at søge midler.

Gruppe 2 fremhævede, at der var stor lyst til partnerskaber, og opfordrede til, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen arbejdede videre med dette. Der blev italesat ønske om tidlig inddragelse, herunder fx workshops. Det blev fremhævet, at deltagerkredsen med fordel kunne være snæver, for at øge de enkelte medlemmers inddragelse og ansvarsfølelse samt forpligtelser.

Gruppe 3 fremhævede, at vidensdelingen skulle understøttes i partnerskaberne, herunder gerne med informationsdeling og dialog mellem interessenterne. Der blev udtrykt ønsker om en facilitering, gerne fra forvaltningsmyndigheden, om møder, hvor denne videns- og informationsdeling kan finde sted, med medlemmer fra forskellige områder. Det blev understreget, at ingen organisation eller interessent sidder med al viden selvstændigt, hvorfor vidensdelingen skal faciliteres.

Gruppe 4 nævnte, at der var kendskab til en succeshistorie med partnerskaber, ved et område (Lyme Bay) hvor der var indført forbud mod bundsløbende redskaber. Der var ved samarbejde med NGO'er og andre organisationer der ikke direkte var med i værdikæden fundet løsninger, således der kan fiskes bæredygtigt. Man foreslog, at der konkret til projekter i prioriteringsfasen kunne gives point for inddragelse af forskellige organisationer og partnerskaber, for således at understøtte en øget anvendelse heraf.

Gruppe 5 nævnte, at de havde solid erfaring med partnerskaber i deres gruppe, og var positive heromkring. Konkret blev der talt om KL's netværk ENVIDA, der drøfter vandløbsprojekter, men også om det grønne råd, hvor sportsfiskerne også deltager. Gruppen konkluderede generelt, at partnerskaberne var værdiskabende og positive.

Gruppe 6 talte om brede partnerskaber, herunder om innovative forskningsforsøg med selektive passive redskaber. Man ønskede særligt at kunne udnytte partnerskaber i projekter i mindre skala, til konkret understøttelse af lille fiskere og det kystnære miljø. Det blev også tydeliggjort, at der i erhvervet er konkrete ønsker herom, også fra dem, der ikke var vant til partnerskaber. Det blev tydeliggjort, at man så en gavn ved partnerskaber også særligt ved de små fiskere, hvorved der kan sikres symbioseeffekter.

Afslutningsvis rundede Landbrugs- og Fiskeristyrelsen af med at takke for deltagelsen, og nævnte, at udbyttet fra drøftelsen vil blive medtaget under opsætning af de kommende ordninger.

10. Til orientering: DPPO fortæller om deres aktuelle fokus i relation til fiskeri

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om, at der på baggrund af gode erfaringer fra mødet i Overvågningsudvalget 3. juni 2025 er arrangeret et oplæg fra Danmarks Pelagiske PO, der vil fortælle om deres aktuelle fokus i relation til fiskeri.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bød velkommen til Danmarks Pelagiske PO.

Danmarks Pelagiske PO orienterede om deres organisation af pelagiske fartøjer i Danmark og deres opgave i relation til implementeringen af den fælles fiskeripolitik (CFP), hvor DPPO agerer bindeled mellem regulering og fiskerne. DPPO orienterede om, at udover deres kerneopgaver, har organisationen fem hovedfokuspunkter, navnlig 1) selektivitet, 2) klimapåvirkning, 3) fuldt dokumenteret fiskeri, 4) digitalisering og automatisering og 5) Naturambition 2025, som organisationen bl.a. også anvender EHFAF-midler til at understøtte.

Se slide 34 – 47 i bilag 1 for nærmere information.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen takkede for præsentationen.

Kommissionen takkede for præsentationen og bemærkede, at det var interessant at høre om konkrete resultater med EU-finansiering. Kommissionen erklærede sig enig i, at grønne projekter ofte er dyrere, og det kan være svært for projekthavere at finde midlerne. Det er her, at EU-finansiering kan være med til at lukke

huller og dermed skabe stor værdi. Disse projekter bidrager til EU's målsætninger og skal derfor være synlige. Projektet om grøn landstrøm til fartøjer for at reducere CO₂ udledning og udledninger i vandet blev fremhævet som et godt eksempel af Kommissionen. Den offentlige støtte har skabt værdi, bl.a. ved at bidrage til reduceret udledning og støj, hvilket er positivt. Kommissionen fremhævede, at nye teknologier udvikles hurtigt, herunder brugen af kunstig intelligens til fuldt dokumenteret fiskeri, hvilket kan bidrage til at reducere omkostningerne til dataindsamling. Ift. DPPO's projekt om landstrøm til pelagiske fartøjer bemærkede Kommissionen, at teknologien kunne implementeres i fremtidige ansøgningsrunder for grøn omstilling.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen spurgte, om det er sværere at ombygge nyere fartøjer end ældre fartøjer.

Danmarks Pelagiske PO svarede, at det generelt altid er svært at ombygge et fartøj, da pladsen ombord er optimeret. Det er fx dyrt og svært at installere en eltavle til at modtage landstrøm, fordi pladsen på fartøjet er så optimeret. DPPO bemærkede, at teknologi på nyere fartøjer bedre matcher moderne standarder end gamle fartøjer, men at de store gevinster kommer ved nybygninger.

11. Til orientering: Status på EHFF

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om, at den sædvanlige lukkeprocedure for programmet med afklaring af regnskabsteknisk karakter pågår. Som led i lukningen af Kommissionens revision i juni 2025 gennemført en fact-finding mission, bl.a. med fokus på forvaltningsmyndighedens processer for mistanke om svig. Kommissionen har efter besøget bekræftet, at de ikke har identificeret udfordringer med betydning for lukningen af EHFF. Overvågningsudvalget orienteres herom, når der er relevant nyt i relation til lukningen af EHFF.

Kommissionen bekræftede, at alle dokumenter er modtaget og at regnskabet er blevet accepteret. Kommissionen arbejder nu sammen med forvaltningsmyndigheden på at afsluttet åbne spørgsmål og lukke programmet.

12. Til orientering: Kommissionen orienterer

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen inviterede Kommissionen til at præsentere informationer om den kommende flerårige finansielle ramme (MMF) for 2028 – 2034, , der blev præsenteret i juli 2025.

Kommissionen orienterede om, at forslaget til den nye flerårige finansielle ramme (MFF) for 2028 til 2034 blev præsenteret den 16. juli 2025, og den indebærer et fundamentalt gendesign i forhold til den nuværende MFF, hvor der bl.a. lægges op til en mere fleksibel og performancebaseret tilgang, der giver medlemsstaterne mulighed for at adressere de behov og udfordringer, der er i de enkelte lande. Arbejdet med forordningsforslaget pågår i Rådet og Europa-Parlamentet.

Overordnet set orienterede Kommissionen om, at den nye MFF indeholder tre søjler for finansiering, navnlig Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 (bestående af Nationale og Regionale partnerskabsplaner og EU-faciliteten), Regionale og Nationale Partnerskaber (NRP), den nye Konkurrencefond, inkl. Horizon Europe, og en Global Europe fond. Finansieringen til sektoren vil primært komme fra NRP planerne, men der vil være mulighed for støtte til fiskeri- og akvakultursektoren i alle tre søjler.

Kommissionen orienterede om, at den nye MFF også vil medføre et skifte fra en compliance baseret til en performance baseret tilgang, hvor medlemsstaterne skal fastsætte milepæle og målsætninger, som skal forfølges, og finansieringen udbetales til medlemsstaterne på baggrund af opnåelsen af disse.

Den nye fond vil bringe flere politikområder ind under samme paraply, herunder samhørighedspolitikken, den fælles landbrugspolitik (CAP), den fælles fiskeripolitik (CFP), Den Sociale Klimafond såvel som fonden for sikkerhed og forsvar, med et fælles regelsæt for programmering og implementering. Den horisontale forordning er ledsaget af separate supplerende forordningsforslag, der skal adressere særlige forhold for hvert politikområde.

Under NRP-planerne er der øremærket minimum 2 mia. EUR til at implementere kerneområder af CFP'en opført i artikel 35.11 af forordningen for fonden, men der vil være mulighed for medlemsstaterne at allokere flere midler fra den ikke-øremærkede del til at implementere fiskeripolitikken.

I forbindelse med forberedelse af NRP-planerne skal medlemsstaterne adressere de nationale, regionale og lokale behov og sikre overensstemmelse med EU-prioriteterne en koordineret og effektiv facon. De skal inkludere reformer, investeringer og andre interventioner, hvilket skal forberedes og implementeres i samarbejde med relevante partnere.

Se slide 50 – 67 i bilag 1 for nærmere information.

13. Til orientering: Kommende møder

Næste møder i Overvågningsudvalget for EHFAF-programmet vil blive afholdt som fysiske møder d. 9. juni 2026 og den 9. december 2026. Forvaltningsmyndigheden undersøger muligheden for at afholde det næstkommende møde i Aalborg.

14. Evt.

Der var ikke punkter til evt.